

Indholdsfortegnelse

1. Detentionslokalerne	2
2. Rapportgennemgang.....	3
2.1.....	5
2.2.....	9
2.3.....	15
2.4.....	16
2.5.....	21
2.6.....	29
2.7.....	29
3. Opfølgning	32
4. Underretning	32

Den 21. august 2000 foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere inspektion af detentionen i Rønne. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang, jf. nærmere nedenfor under pkt. 2.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Politimesteren på Bornholm og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at fremkomme med eventuelle bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Politimesteren på Bornholm har i brev af 21. oktober 2000 fremsat nogle bemærkninger der er indarbejdet i denne rapport. Jeg har ikke modtaget bemærkninger fra Justitsministeriet.

1. Detentionslokalerne

Detentionslokalerne er beliggende i kælderen på politistationen. Der er i alt fire detentionslokaler på hver ca. seks m². Indgang til lokalerne sker ad en bagindkørsel, gennem en slags sluse hvor politibilerne bakker ind. Udvendig ved porten er der en kodestyret kontrolboks, men porten kan også åbnes fra vagtcentralen eller fra kælderen.

Visitationen inden anbringelse i detentionen foregår i et lille forrum ved indgangen til detentionslokalerne. Her findes et skrivebord og otte skabe til opbevaring af de tilbageholdtes effekter mv. Der er endvidere en håndvask med spejl hvorunder der hænger en vandslange. På skrivebordet er der bl.a. en telefon og et oplag af Rigspolicehufens pjece fra oktober 1987 om alkoholafvænning og -behandling. Det

blev samtidig oplyst at alle mundtligt vejledes om mulighederne for alkoholafvænnings- og -behandling, og at pjecen tilbydes alle detentionsanbragte.

Det blev oplyst at de ”værste” tilbageholdte placeres (til en begyndelse) i detentionslokale nr. 1, hvor det er nemmest at gøre rent. Den ”pæne familiefar” anbringes fra begyndelsen i lokale nr. 4.

Det blev endvidere oplyst at der netop efter Rigspolitechefens generelle henvendelse til politikredsene er sket en udskiftning af ventilationsristene idet de tidligere riste havde for store huller (Jeg er orienteret om Rigspolitechefens henvendelse ved brev af 23. februar 1999 fra Justitsministeriet). Samtidig er der af sikkerhedsmæssige grunde opsat lister omkring stålpladen ved kameraet. I detentionslokale nr. 4 var arbejdet hermed endnu ikke tilendebragt, og dette lokale blev derfor for tiden ikke anvendt.

Detentionslokalerne har gulgrønne vægge og stengulv. Der er endvidere i hvert af lokalerne en rist i gulvet og et ca. 10-15 cm forhøjet, cementeret sengeleje hvorpå der er anbragt en madras. I lokale nr. 1 gik madrassen lidt ud over forhøjningen. Der er (som nævnt) endvidere en ventilationsskakt hvor gitteret er udskiftet til et mere fintmasket gitter.

Der er i hvert lokale to små vinduer ud til politistationens baggård. Vinduerne er blændede af udvendige, skråstillede glaslameller.

Under loftet i et af hjørnerne er der en stålplade med et indbygget kamera. Der er endvidere en mikrofon og en højttaler. På væggen er der en kaldeknop. Alle instrumenter blev afprøvet og virkede under inspektionen.

Hvert af lokalerne er oplyst af en skarp pære der sidder bag en glasplade over døren. Der er gulvvarme, hvis temperatur fast er sat til 20 grader.

I tilslutning til detentionslokalerne (for enden af gangen) er der et toilet. Der er endvidere røgalarmer på gangen.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de seneste 20 detentionsanbringelser forud for den 30. juni 2000, hvor inspektionen blev varslet. Jeg modtog herefter kopi af anholdelsesrapporter vedrørende 20 anbringelser der dækker perioden fra den 9. juni 2000 til den 28. juni 2000. I flere tilfælde har der været tale om flere end en anbringelse i løbet af en dag. Anbringelserne nævnt under gennemgangen nedenfor er angivet med nummer i anholdelsesprotokollen (AP. nr.) og i visse tilfælde tillige med dato.

Under inspektionen fik jeg udleveret en kopi af Politimesteren på Bornholms Politimestermeddelelse 4/1999 af 5. november 1999 vedrørende detentionsanbringelse.

I et tilfælde (en anbringelse den 10. juni 2000, AP. nr. 263) er det noteret at den pågældende er anbragt i venterum. Anholdelsesgrunden er angivet som brugstyveri mv., men det fremgår samtidig af rapporten at den pågældende var beruset i middel grad. Neden for rubrikken til angivelse af løsladelsestidspunktet og oven over rubrikken om bemærkninger er det noteret at en udåndingsprøve viste en promille på 1,19. (På grund af placeringen af denne oplysning fremstår det som om prøven blev taget på løsladelsestidspunktet, der var ca. otte timer efter indbringelsen.) Den pågældende blev indbragt til stationen og fremstillet for vagthavende kl. 15.45 og blev herefter hensat i venterummet. Der skete lægeundersøgelse, og der er noteret "Detentionstilsyn". Bortset fra anbringelsen i venterum ses sagen at være behandlet som de øvrige sager om detentionsanbringelse.

Samme dag var der yderligere fem der blev detentionsanbragt. De fire var tidsmæssigt sammenfaldende således at alle fire detentionsrum var optaget i perioden fra kl. ca. 05.00 til kl. ca. 11.25 hvor den første blev "løsladt". De tre andre blev løsladt henholdsvis kl. 12.10, kl. 12.30 og kl. 14.45. Den sidste anbringelse skete omkring kl. 15.45, ca. en time efter at den der tidligere var anbragt i det pågældende lokale (nr. 1), blev udtaget derfra.

Anbringelsen i venterum i sagen AP. nr. 263 ses således ikke at skyldes at der ikke var ledige detentionsrum.

Jeg anmoder politimesteren om en udtalelse om hvorfor den pågældende blev anbragt i venterum og ikke i detentionsrum.

Da sagen som nævnt ved sin behandling ikke i øvrigt adskiller sig fra de øvrige 19 sager om detentionsanbringelser, har jeg valgt at medtage den i min gennemgang nedenfor selvom der ikke skete anbringelse i detentionen.

Anholdelsesrapporterne – der er fortrykte blanketter til udfyldelse – indeholder bl.a. rubrikker til angivelse af dato og klokkeslæt for anholdelse, indbringelse til politistation, hensættelse i detentionen, overførsel til kriminalpolitiet eller andre og løsladelse. Der er endvidere rubrikker til angivelse af hvem der har foretaget anholdelse og visitation, anholdelsesgrund, navn, adresse, CPR-nr., detentionslokalenummer, fratagne effekter/kontanter og kvittering for udlevering heraf, oplysninger fra kriminalregistret, vagthavendes vurdering af påvirkethed (svær grad, middel grad, let grad eller ingen), tidspunkt for lægetilsyn og hvem der har foretaget det, klokkeslæt og initialer for dem der har udført tilsynet hos politiet, rubrikker til afkrydsning af om der skal ske skærpet tilsyn, og af om der er udleveret vejledning om alkoholrådgivning, og rubrikker til eventuelle bemærkninger fra henholdsvis personalets og lægens side.

Af Politiets Årsberetning for 1998 fremgår det (s. 147) at der i dette år var i alt 147 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Bornholm politikreds. Heraf blev 58 lægeundersøgt (mens 12 blev indbragt til sygehus og 68 til hjemmet).

Nærmere regler om detentionsanbringelse er fastsat i Rigspolitichefens Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994. Politimesteren på Bornholm har endvidere som nævnt i Politimestermeddelelse 4/99 af 5. november 1999 fastsat lokale bestemmelser herom.

2.1.

Efter kundgørelsens § 2 må i almindelighed kun spirituspåvirkede personer anbringes i detention.

Anbringelse af spirituspåvirkede personer i detentionen må dog kun ske hvis det skønnes strengt nødvendigt, jf. kundgørelsens § 1, stk. 2.

Det er således efter kundgørelsen uden betydning i hvilken grad den pågældende er spirituspåvirket, ligesom der undtagelsesvist vil kunne ske anbringelse af personer der ikke er spirituspåvirkede (jf. § 2), men anbringelse i detentionen forudsætter i alle tilfælde at det skønnes strengt nødvendigt (§ 1, stk. 2).

I anholdelsesrapporten er der som grundlag for anholdelsen i fem tilfælde angivet beruselse, i tre (fire) af disse tilfælde i kombination med andet grundlag. I det i parentes nævnte tilfælde (AP. nr. 305) er der (tillige) henvist til politivedtægten uden angivelse af hvilken bestemmelse der er tale om. Det fremgår således ikke om anholdelsen er sket efter politivedtægtens bestemmelse om færden så påvirket af spiritus at det kan give anledning til ulempe for andre, eller om anholdelsen er sket efter andre bestemmelser i politivedtægten (således at der også i dette tilfælde er tale om en kombination af beruselse og andet grundlag).

I andre seks tilfælde er der henvist til politivedtægten uden angivelse af hvilken bestemmelse der er tale om, i et tilfælde i kombination med hærværk. I alle disse tilfælde fremgår det af rubrikkerne om vurdering af påvirkethed at de pågældende var påvirkede i middel eller svær grad.

I yderligere seks tilfælde er anholdelsesgrundlaget angivet som straffelovsovertrædelse, men i alle tilfælde på nær ét (AP. nr. 290) fremgår det samtidig af rubrikkerne om vurdering af påvirkethed at de pågældende var påvirkede (i fire tilfælde i middel og i et enkelt tilfælde i let grad). I sagen AP. nr. 290 fremgår det af lægens bemærkning efter tilsyn at også denne tilbageholdte havde indtaget alkohol (og medicin, jf. herom nedenfor).

I de sidste tre tilfælde er anholdelsesgrundlaget ikke oplyst, men i to af disse tilfælde fremgår det at de pågældende var påvirkede (i henholdsvis svær og middel grad). I det sidste tilfælde (AP. nr. 260) er rubrikken ikke udfyldt, men jeg går ud fra at den pågældende var påvirket.

Jeg lægger således til grund at der i alle tilfælde har været tale om beruselse (i et tilfælde i kombination med medicin).

Afkrydsning i rubrikker til angivelse af den pågældendes spirituspåvirkethed sikrer at det fremgår om den pågældende var spirituspåvirket – også selvom det ikke i rubrikken til angivelse af anholdelsesgrundlaget udtrykkeligt er angivet at pågældende er beruset (f.eks. hvis der er henvist til politivedtægten uden angivelse af paragraf eller er henvist til en straffelovsovertrædelse uden angivelse af at den anholdte samtidig er beruset).

Jeg kan til orientering for politimesteren oplyse at jeg i forbindelse med opfølgning på min inspektion af detentionen i Esbjerg (som ikke har tilsvarende rubrikker om påvirkethed) har udtalt at der som anholdelsesgrundlag bør anvendes umisforståelige benævnelser som spirituspåvirkethed, beruselse eller lignende. Jeg henviste til den tvivl om anholdelsesgrundlaget i forhold til kundgørelsens § 2 som brugen af udtryk som politivedtægten kan føre med sig.

I et tilfælde (AP. nr. 290) fremgår det som nævnt at den pågældende havde indtaget både medicin og alkohol.

Fra en sag om et dødsfald i detentionen på Politistationen i Aalborg er jeg bekendt med at Rigspolitichefen har udtalt at kundgørelsen historisk set som udgangspunkt aldrig har omfattet andet end spirituspåvirkede personer. Rigspolitichefen har også anført at en tilbageholdt person som skønnes påvirket alene af medicin og/eller narkotika eller af en kombination af spiritus og medicin/narkotika, efter Rigspolitiche-

fens opfattelse bør lægeundersøges og i svære tilfælde straks indbringes til hospital. Rigspolitietschefen har samtidig tilkendegivet at denne opfattelse ikke fremgår af kundgørelsen eller andre instruktive forskrifter for politiets arbejde.

I forbindelse med den ovennævnte sag har Justitsministeriet den 6. november 1998 oplyst over for mig at det i forbindelse med revision af kundgørelsen vil blive præciseret at en tilbageholdt person som skønnes påvirket alene af medicin/ narkotika eller af en kombination af spiritus og medicin/narkotika, skal lægeundersøges og i svære tilfælde straks indbringes til hospital. Hvis anbringelse i detention – efter et lægeligt skøn – herefter findes forsvarligt, skal anbringelse ske i overensstemmelse med kundgørelsens regler.

Den pågældende i sagen AP. nr. 290 blev lægeundersøgt (det er under lægens bemærkninger at det fremgår at den pågældende (som han plejede) havde indtaget både alkohol og medicin). Lægen har ikke udtalt at der burde ske overførsel til hospitalet.

Jeg lægger herefter til grund at (opretholdelse af) anbringelsen i detentionen i dette tilfælde er i overensstemmelse med kundgørelsens § 2.

Jeg lægger herefter til grund at alle anbringelserne har været i overensstemmelse med kundgørelsens § 2.

Jeg har ikke i øvrigt grundlag for en nærmere efterprøvelse af om detentionsanbringelserne i de enkelte tilfælde var strengt nødvendige, jf. kundgørelsens § 1, stk. 2. Jeg går ud fra at det har været tilfældet.

Jeg lægger således også til grund at anbringelserne i alle tilfælde har været i overensstemmelse med kundgørelsens § 1, stk. 2.

2.2.

Efter kundgørelsens § 9 skal der ske lægeundersøgelse medmindre det på grundlag af den tilbageholdtes tilstand eller omstændighederne i øvrigt, f.eks. oplysninger om den tilbageholdtes færden, findes ubetænkeligt at lægeundersøgelse undlades.

I Politimesteren på Bornholms Politimeddelelse 4/99 er det under pkt. 2.1 anført at der som hovedregel skal ske lægeundersøgelse. Lægens eventuelle bemærkninger skal fremgå af anholdelsesrapporten. Hvis det findes ubetænkeligt at undlade lægeundersøgelse, skal begrundelse for dette fremgå af anholdelsesrapporten.

Jeg er bekendt med Politimesteren på Bornholms brev af 25. januar 2000 til Justitsministeriet med oplysning om de problemer der er på Bornholm med hensyn til at få fat i en læge i aften- og nattetimerne til tilsyn med de detentionsanbragte. Justitsministeriet har med brev af 2. marts 2000 sendt en kopi af brevet videre til Sundhedsministeriet og Politimesteren i Helsingør. Justitsministeriet har i følgebrevet til Sundhedsministeriet henledt ministeriets opmærksomhed på de problemer der ikke kun på Bornholm, men også i en række andre politikredse er med hensyn til at formå kredsens læger til i tilstrækkeligt omfang at indgå aftaler om tilsyn med detentionsanbragte. Samtidig har Justitsministeriet bedt Sundhedsministeriet om at overveje eventuelle løsningsmodeller, herunder overveje mulighederne for eventuelt at tage sagen op over for Den Almindelige Danske Lægeforening, og politimesteren om at drøfte eventuelle løsningsmodeller i Alkoholpolitisk Kontaktudvalg.

Det er i ni af sagerne afkrydset at der har været lægetilsyn efter indsættelse i detentionen. Det er i alle tilfældene samtidig angivet hvem der forestod tilsynet, og på hvilket tidspunkt det fandt sted.

I yderligere to tilfælde (AP. nr. 290 og 292) er der ikke sket afkrydsning, men det fremgår af lægebemærkninger nederst på rapporten at der var lægetilsyn.

Der har således været tale om lægetilsyn i godt halvdelen af tilfældene.

I tre tilfælde er der skrevet ”÷” i rubrikken vedrørende lægetilsyn. I det ene tilfælde (AP. nr. 286) er det under rubrikken til eventuelle bemærkninger anført at det ikke var muligt at fremskaffe læge, men at det heller ikke skønnedes nødvendigt. Lægetilsyn har således været overvejet, og jeg forstår bemærkningerne sådan at lægetilsyn også oprindeligt blev anset for nødvendigt, og at læge derfor blev tilkaldt, men var umulig at fremskaffe. Det fremstår som om undladelse af lægetilsyn først er fundet ubetænkeligt efter at det viste sig umuligt at få fat i en læge.

Jeg beder politimesteren oplyse hvorfor det ikke var muligt at fremskaffe læge (jeg går umiddelbart ud fra at det skyldtes de oven for nævnte problemer med at få fat i læger om natten). Hvis der, som jeg antager, er sket lægetilkald (fordi det blev anset for nødvendigt), beder jeg om oplysning om hvorfor lægetilsyn ”heller ikke” (dvs. efter at det viste sig umuligt at fremskaffe en læge) skønnedes nødvendigt.

Det er ikke i rapporten nærmere begrundet hvorfor lægetilsyn ”heller ikke” var fundet nødvendigt.

Der er således ikke forholdt i overensstemmelse med pkt. 2.1 i Politimestermeddelelse 4/99, hvilket er beklageligt.

I de to øvrige tilfælde (AP. nr. 259 og 289) ses lægetilsyn ved det anførte minus også at have været overvejet (og fundet ubetænkeligt at undlade). Der er i ingen af de to tilfælde angivet en begrundelse for at lægetilsyn er anset for ubetænkeligt.

Der er således heller ikke i disse tilfælde forholdt i overensstemmelse med pkt. 2.1 i Politimestermeddelelse 4/99, hvilket er beklageligt.

I de resterende seks tilfælde er rubrikkerne om lægetilsyn ikke udfyldt (ligesom i de to tidligere nævnte tilfælde AP. nr. 290 og 292). Da der heller ikke i disse seks tilfælde er anført nogen bemærkninger vedrørende lægetilsyn, lægger jeg til grund at der ikke har været et sådant tilsyn i disse tilfælde. Selvom det ikke udtrykkeligt, som i de tre ovennævnte sager, fremgår at lægetilsyn har været overvejet, går jeg ud fra at det har været tilfældet (og at det er fundet ubetænkeligt at undlade lægetilsyn). Efter politimestermeddelelsen skulle der så have været angivet en begrundelse for at lægetilsyn er anset for ubetænkeligt.

Der er således heller ikke i disse seks tilfælde forholdt i overensstemmelse med pkt. 2.1 i Politimestermeddelelse 4/99, hvilket er beklageligt.

Kundgørelsen foreskriver ikke – modsat Politimesteren på Bornholms Politimestermeddelelse 4/99 – notatpligt med hensyn til spørgsmålet om overvejelser om lægetilsyn. Jeg kan til orientering for Politimesteren på Bornholm oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning har henstillet til Justitsministeriet i samarbejde med Rigspolicefen at overveje i kundgørelsen at indføre notatpligt med hensyn til dette spørgsmål. Jeg har henvist til at en sådan notatpligt vil være hensigtsmæssig med henblik på at sikre at lægetilsyn overvejes i hvert enkelt tilfælde, og med hensyn til muligheden for kontrol med at det er overvejet.

Efter drøftelser med Rigspolicefen, Politidirektøren i København og Foreningen af Politimestre i Danmark har Justitsministeriet efterfølgende oplyst at ministeriet har taget initiativ til at der i forbindelse med en generel revision af Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer indføres krav om en sådan notatpligt.

Jeg har i en opfølgingsrapport vedrørende inspektionen af detentionen i Herning taget det oplyste til efterretning.

I syv af de 11 tilfælde har lægen gjort notat. Lægen har ikke haft nogen bemærkninger ud over angivelsen af at den pågældende var beruset, bortset fra i et tilfælde hvor det er angivet at den pågældende skulle have nitroglycerin ved behov (AP. nr. 305).

Under pkt. 2.2 i politimestermeddelelsen er det anført at der hvis anholdte er beruset i svær grad (alkometerudvisning på 2,5 promille eller derover), bør anmodes om ”hospitalsopbevaring”. Hvis dette afslås, skal der ske forelæggelse for bagvagten. Ved en påvirkethed på 2,0 til 2,5 promille bør hospitalsopbevaring ligeledes forelægges (for bagvagten) hvis vagthavende skønner situationen kritisk, f.eks. hvis der er tale om en lille, spinkel person.

I fem tilfælde (AP. nr. 258, 261, 272, 275 og 286) er den tilbageholdte vurderet til at være påvirket i svær grad. I ingen af de fem tilfælde er der oplysning om alkometerudvisning, og det fremgår ikke om der er overvejet anmodning om ”hospitalsopbevaring”.

Jeg anmoder politimesteren om en udtalelse om hvorvidt der i disse tilfælde er forholdt i overensstemmelse med politimestermeddelelsens pkt. 2.2.

I to tilfælde vedrørende personer der blev anset for berusede i middel grad (AP. nr. 263 og 264), er de pågældendes højde og vægt noteret, og der er endvidere notat om udåndingsprøver (der viste henholdsvis 1,19 og 0,71). Jeg går ud fra at disse data er indhentet med henblik på vurdering efter politimestermeddelelsen af spørgsmålet om hospitalsopbevaring – og at det er skønnet unødvendig fordi udåndingsprøverne viste promiller på under 2,0 i begge tilfælde.

I to tilfælde (AP. nr. 260 og 290) er der ikke sket afkrydsning vedrørende påvirketheden.

Da der i den fortrykte anholdelsesrapport er rubrikker til afkrydsning af påvirkethed, og da påvirkningsgraden efter politimestermeddelelsen har betydning for spørgsmålet om anmodning om hospitalsindbringelse, må der naturligvis ske udfyldelse af rubrikkerne herom – selvom det ifølge kundgørelsen for så vidt er uden betydning i hvilken grad den pågældende er beruset.

Da de to tilfælde uden afkrydsning er enkeltstående tilfælde, giver de mig ikke anledning til at foretage yderligere.

Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkaldelse af eller undersøgelse ved læge.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at tilkaldelse af læge og undersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen.

Det er i alle tilfældene med lægetilsyn på nær ét (AP. nr. 292) udtrykkeligt angivet hvornår dette tilsyn fandt sted, men i ingen af tilfældene fremgår det hvornår lægen blev tilkaldt. Jeg går ud fra at lægetilkald sker umiddelbart efter indbringelse og hensættelse i detentionen.

I fem af de 11 tilfælde er lægetilsyn sket 20 til 35 minutter efter fremstillingen for vagthavende/detentionsanbringelsen. I et tilfælde er lægetilsyn sket 40 minutter efter hensættelsen i detentionen (og 45 minutter efter fremstillingen for vagthavende). I to tilfælde (AP. nr. 263 og 264) er lægetilsyn sket knap en time efter fremstillingen. I et tilfælde er der gået ca. en time og 50 minutter fra indbringelsen (AP. nr. 290) og i et

andet tilfælde to timer og 25 minutter efter fremstillingen (AP. nr. 301). I det sidste tilfælde (AP. nr. 292) fremgår klokkeslættet for lægetilsyn ikke.

(I det ene tilfælde – AP. nr. 295 – er datoen for indbringelsen angivet til den 25. juni 2000 (kl. 03.05), mens lægen angiver datoen for tilsynet som den 26. juni 2000 (kl. 03.30). Jeg går ud fra at lægen ved en skrivefejl har angivet forkert dato.)

Jeg beder politimesteren om oplysning om hvornår lægetilsyn fandt sted i det sidste tilfælde (AP. nr. 292). Endvidere beder jeg om oplysning om hvornår der er sket lægetilkald i de forudgående fire tilfælde (AP. nr. 263, 264, 290 og 301), og om der i noget af tilfældene har været rykket for tilsynet.

Jeg er som tidligere nævnt bekendt med politimesterens brev af 25. januar 2000 til Justitsministeriet vedrørende de problemer der er med hensyn til at få fat i en læge i aften- og nattetimerne til at foretage tilsyn med de detentionsanbragte i detentionen i Rønne. Om den ordning der praktiseres, har politimesteren i dette brev anført følgende:

” ...

Politikredsen har i øjeblikket aftaler med 2 praktiserende læger, begge fra Rønne-området. Disse læger anvendes såvel til blodprøveudtagning af spirituspåvirkede bilister som til lægeundersøgelse af detentionsanbragte personer. Såfremt de pågældende læger ikke kan træffes er alternativet, at de detentionsanbragte køres til skadestuen på Centralsygehuset. Denne løsning er meget ressourcekrævende, idet 2 polititjenestemænd er bundet til denne opgave og ikke umiddelbart kan indsættes til andre opgaveløsninger.

I et forsøg på at løse problemet rettede politiet i marts 1999 henvendelse til formanden for de praktiserende læger på Bornholm med henblik på at inddrage flere læger i ordningen. Denne henvendelse gav imidlertid intet resultat, hvorfor formanden for de praktiserende læger igen i november 1999 udsendte politiets opfordring til lægerne – men atter uden positive henvendelser.

Politikredsens tal for de lægeundersøgte detentionsanbragte personer i 1999 afspejler således lægesituationen på Bornholm i relation til denne opgave. Såfremt den anholdte er påvirket i svær grad ell. udviser sygdomstegn, vil vagthavende altid foranstalte, at personen transporteres til skadestuen eller til en

lægelig vurdering af tilstanden, når det ikke er muligt at få kontakt til en af de to læger. I de tilfælde hvor vagthavende finder det ubetænkeligt, at lægeundersøgelse undlades, skal begrundelse for dette fremgår af anholdelsesprotokollen.

Jeg skal således udtale, at der fra politiets side på Bornholm er et stort ønske om altid at kunne få lægeundersøgt detentionsanbragte personer, men at lægesituationen desværre ikke gør det muligt.”

Justitsministeriet har som ligeledes tidligere nævnt anmodet Sundhedsministeriet om at overveje eventuelle løsningsmodeller på problemerne med at få foretaget lægetilsyn med de detentionsanbragte og Politimesteren i Helsingør om at foranledige en drøftelse heraf i Alkoholpolitisk Kontaktudvalg.

Jeg beder Justitsministeriet om at underrette mig om resultatet af ministeriets henvendelse til Sundhedsministeriet og drøftelserne i Alkoholpolitisk Kontaktudvalg.

Det fremgår af politimesterens brev af 25. januar 2000 til Justitsministeriet at der (når aftalelægerne ikke kan træffes) i visse tilfælde sker transport til skadestue eller ”lægelig vurdering”, men det fremgår ikke om vagtlægerne (i øvrigt) inddrages i tilsynet med de detentionsanbragte. Det fremgår heller ikke om den aftale der er indgået sikker at detentionstilsyn efter tilkald af lægen sker ”snarest muligt”.

Jeg beder politimesteren om en udtalelse vedrørende disse forhold.

Jeg går i øvrigt ud fra at politimesteren løbende søger at tilvejebringe aftaler med læger der sikrer at der kan ske lægetilsyn med de detentionsanbragte, og at det kan ske snarest muligt.

2.3.

Efter kundgørelsens § 12 skal der hurtigst muligt og inden anbringelse i detentionsrum iværksættes, indhentes oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret med henblik på f.eks. skærpet tilsyn, eventuelle sygdomme mv.

I forbindelse med opfølgning af min inspektion af detentionen i Esbjerg udtalte Politimesteren i Esbjerg at bestemmelsen i kundgørelsens § 12 efter indførelsen af POLSAS i alle landets politikredse efter hans opfattelse er forældet. Han henviste yderligere til at lægelige oplysninger ikke registreres i kriminalregistret.

Jeg tog det oplyste til efterretning. Jeg udtalte endvidere at jeg gik ud fra at Rigspolitichefen og Justitsministeriet er opmærksom på disse forhold og lader dette indgå i grundlaget for den generelle revision af kundgørelsen.

Det fremgår af 14 af anholdelsesrapporterne at der har været foretaget forespørgsel i kriminalregistret om de pågældende. I fem tilfælde er rubrikken ikke udfyldt. I det sidste tilfælde (AP. nr. 292) fremgår det udtrykkeligt at der ikke er indhentet oplysninger i kriminalregistret.

Jeg går ud fra at der for de fem tilfældes vedkommende er tale om forglemmelse med hensyn til udfyldning af rubrikken, og at der således er sket forespørgsel i kriminalregistret.

Jeg anmoder politimesteren om en udtalelse om undladelsen af at indhente oplysninger i sidstnævnte tilfælde (AP. nr. 292).

2.4.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 1, skal der inden anbringelse i detentionen ske visitation i overværelse af vagthavende. Ved visitationen skal der som hovedregel medvirke to polititjenestemænd som hver for sig skal foretage en fuldstændig undersøgelse af den tilbageholdte. Den tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til

at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Herudover skal bl.a. samtlige lommer tømmes, og de bør krænges ud hvis det er muligt. Efter bestemmelsens stk. 2 må en egentlig visitation kun foretages af personer af samme køn som den der visiteres.

I Politimesteren på Bornholms Politimeddelelse 4/99 er det anført at initialer på de polititjenestemænd der foretager visitation og egentlig visitation (jf. herom nedenfor), skal fremgå af anholdelsesrapporten.

I den fortrykte rapportblanket er der rubrikker til angivelse af foreløbig visitation og endelig visitation. Jeg går ud fra at den foreløbige visitation er den visitation der sker i forbindelse med selve anholdelsen (på grundlag af bestemmelsen i retsplejelovens § 758, jf. § 792 e), mens den endelige visitation sker efter indbringelsen på politistationen (på grundlag af bestemmelsen i kundgørelsens § 13).

Da min gennemgang vedrører spørgsmål om overholdelse af reglerne i kundgørelsen, tager jeg ikke stilling til de foreløbige visitationer.

I 13 af tilfældene er det med initialer angivet at der er sket endelig visitation. I de syv øvrige tilfælde er rubrikken ikke udfyldt. I fem af de syv tilfælde er der imidlertid notat om at der er frataget penge (og i tre af tilfældene tillige effekter), og det fremgår således heraf at der har været foretaget en visitation. I de to sidste tilfælde er der ikke noteret noget om fratagne effekter og/eller penge, og det er heller ikke udtrykkeligt angivet at der ikke var noget at fratage. Det kan derfor ikke udledes om der er tale om manglende visitation eller manglende notat herom. Jeg går imidlertid ud fra at der også i de to sidste tilfælde er tale om manglende notat om visitationen (og at der således har fundet visitation sted).

På denne baggrund og idet jeg går ud fra at politimesteren overvejer at indskærpe notatpligten i politimesterens egen politimeddelelse med hensyn til hvem der har foretaget visitationen, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

I 16 tilfælde fremgår det at der er sket fremstilling for den vagthavende, jf. pligten hertil i kundgørelsens § 7. På nær i et tilfælde er det angivet ved tidspunktet for fremstillingen og i visse tilfælde tillige ved initialer. I det ene tilfælde (AP. nr. 262) er der alene angivet initialer.

Jeg går ud fra at der også i de fire tilfælde hvor der ikke er notat om fremstilling for vagthavende, har været tale om en sådan fremstilling.

Jeg kan ikke se om visitation er sket i overværelse af vagthavende, jf. kundgørelsens § 13, stk. 1, 2. pkt., men jeg går ud fra at det er tilfældet.

I 12 ud af de 13 (endelige) visitationer medvirkede to polititjenestemænd.

I Politimesteren på Bornholms Politimeddelelse 4/99, pkt. 3.2, er det anført at visitation omhandler en gennemgang af overtøj mv. der er aftaget den anholdte. Det er videre anført at en egentlig visitation består af en kropsnær beføling uden på den øvrige beklædning, og at den skal foretages af en person af samme køn som den anholdte. Det fremgår ikke af meddelelsen om der altid skal foretages en egentlig visitation.

I forbindelse med min inspektion af detentionen i Nykøbing Falster udtalte jeg at jeg – da formålet med visitation forud for indsættelse i detentionen er at sikre at den pågældende fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade – går ud fra at der efter bestemmelsen i § 13 altid er pligt til at foretage en egentlig visitation (i form af beføling af den ”indre” beklædning), og at det således ikke er tilstrækkeligt med en overfladisk visitation af den ydre beklædning. Jeg forstår herefter sondringen i § 13 mellem visitation og egentlig visitation sådan at bestemmelsen i § 13, stk. 2, om

egentlige visitationer alene har til hensigt at angive at der skal være kønsfællesskab mellem den der foretager denne del af visitationen, og den der visiteres.

Jeg beder politimesteren om at oplyse om der altid sker en egentlig visitation forud for indsættelse i detentionsen.

Da angivelsen af hvem der foretog visitationerne, i alle tilfælde alene er sket ved påførsel af initialer, er det ikke muligt for mig at kontrollere om visitationerne blev foretaget af personer af samme køn som den der blev visiteret.

I to tilfælde (AP. nr. 289 og 292) var der tale om detentionsanbringelse af kvinder. Det sidste tilfælde er et af de tilfælde hvor det ikke fremgår at der skete visitation. Jeg går imidlertid som nævnt ud fra at der er sket visitation.

I det andet tilfælde (AP. nr. 289) blev visitation (både foreløbig og endelig) foretaget af HBJ og JØS. HBJ har medvirket ved visitation i tre andre tilfælde der alle vedrører detentionsanbringelse af mænd (AP. nr. 258, 262 og 296). JØS har medvirket i yderligere et tilfælde der også vedrører en mand (AP. nr. 301).

Hvis der er sket en egentlig visitation i de to ovennævnte tilfælde, beder jeg for så vidt angår AP. nr. 289, om muligt om at få oplyst om den blev foretaget af en kvinde. For så vidt angår AP. nr. 292, beder jeg om at få oplyst de pågældende polititjenestemænds køn og hvem af dem der forestod denne del af visitationen.

Efter bestemmelsen i § 13, stk. 3, skal penge og værdigenstande der fratages en tilbageholdt, noteres, f.eks. i anholdelsesprotokollen.

I 15 tilfælde er der gjort notat om at den detentionsanbragte er frataget penge og i visse tilfælde tillige nærmere angivne genstande (der er rubrikker til angivelse af be-

løb, antal halskæder, ringe, armbånd og ure og en rubrik til notat om andre genstande). I yderligere et tilfælde er den detentionsanbragte frataget nogle tabletter.

Jeg går ud fra at de detentionsanbragte i de resterende fire anbringelser, hvoraf det i de to tilfælde fremgår at der var en visitation, ikke var i besiddelse af penge eller genstande der skulle fratages.

I alle tilfælde på nær seks har den detentionsanbragte kvitteret for modtagelsen af de fratagne effekter/penge. I det ene af de seks tilfælde har en anden person kvitteret for den pågældende. I et andet af tilfældene er det noteret at et beløb der blev noteret som frataget den pågældende, tilhørte en anden der blev detentionsanbragt samtidig, og at den sidstnævnte detentionsanbragte kvitterede for udleveringen. I et tredje tilfælde er det noteret at den pågældende ikke ønskede at kvittere.

I forbindelse med min inspektion af detentionen i Vejle oplyste Politimesteren i Vejle at det skal anføres på blanketten hvis den pågældende ikke ønsker at kvittere for modtagelse af effekter.

Da det som nævnt udtrykkeligt i et tilfælde er anført at den pågældende ikke ønskede at kvittere for udleverede effekter, går jeg ud fra at det også i detentionen i Rønne (skal) noteres hvis den pågældende ikke ønsker at kvittere for modtagelsen.

Jeg går herefter ud fra at der for de tre tilfælde hvor der ikke er kvitteret for modtagelsen af fratagne penge/effekter, ikke har været tale om at de pågældende ikke har ønsket at kvittere. Jeg går samtidig ud fra at der er tale om forglemmelser med hensyn til kvittering for modtagelse af penge/effekter i de tre tilfældet, og at de pågældende således har fået udleveret deres penge/effekter.

Jeg henstiller til politimesteren at overveje i politimeddelelsen at fastsætte at det udtrykkeligt skal anføres på anholdelsesrapporten hvis den detentionsanbragte ikke ved løsladelsen ønsker at kvittere for ud-

leverede penge og/eller effekter. Jeg beder om underretning om hvad der sker i anledning af min henstilling.

2.5.

Efter § 17, stk. 1, skal der ske et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer. Tilsyn skal efter bestemmelsens stk. 4 ske så hyppigt som den indsattes tilstand gør det nødvendigt, og "så vidt muligt" mindst en gang hver halve time. Når der har været foretaget tilsyn, skal dette noteres med angivelse af klokkeslæt og underskrift eller initialer, jf. stk. 5. Overvågning af detentionsrum med tekniske hjælpemidler, herunder tilsyn der alene foretages ved at kigge gennem spionøjet i døren til detentionsrummet, kan anvendes som supplement til det i stk. 4 foreskrevne tilsyn, men kan ikke træde i stedet herfor, jf. stk. 6.

Jeg er bekendt med at der for nogle (andre) politikredses vedkommende har været etableret en forsøgsordning med elektronisk overvågning til delvis erstatning for det personlige tilsyn, jf. Rigspolicefens skrivelse af 26. januar 1996 til de pågældende politikredse. Justitsministeriet har i brev af 6. november 1998 oplyst at ministeriet – som resultat af drøftelserne på et afholdt møde den 7. oktober 1998 – har tiltrådt Rigspolicefens indstilling om at forsøgsordningen gøres permanent og udvides til at omfatte samtlige politiets detentionslokaler der er udstyret med et moderne lytte- og overvågningsudstyr. Justitsministeriet har endvidere oplyst at ministeriet som en følge heraf har taget initiativ til udarbejdelse af nærmere forskrifter for ordningen i forbindelse med en generel revision af Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994. Justitsministeriet vil orientere mig om resultatet af dette arbejde.

Af anholdelsesrapporterne fremgår dato og klokkeslæt for anholdelse, indbringelse og løsladelse. I et enkelt tilfælde mangler dog klokkeslæt for anholdelsen og i et andet enkelt tilfælde dato og klokkeslæt for løsladelsen, hvilket jeg går ud fra skyldes en forglemmelse.

Tidspunktet for fremstilling for vagthavende er ligeledes noteret i alle sager på nær fem. De fem tilfælde er AP. nr. 262 (hvor kun initialerne er angivet, og hvor det således fremgår at der har været en fremstilling), 268, 290, 292 og 295.

Der er også en rubrik til angivelse af tidspunktet for indsættelse i detentionen, men den er kun udfyldt i syv tilfælde.

Det er efter min opfattelse beklageligt at rubrikken til oplysning om tidspunktet for hensættelse i detentionen i de fleste tilfælde ikke er udfyldt.

Der er i alle tilfælde på nær ét (AP. nr. 260) gjort notat om tilsyn. I denne sag blev den pågældende hensat i detentionen den 9. juni 2000 kl. 22.30 og løsladt dagen efter kl. 02.10. Den pågældende havde således ophold i detentionen i over tre timer.

Det er beklageligt at der enten ikke er sket tilsyn under den pågældendes ophold i detentionen, eller at der ikke er gjort notat herom.

Der er som nævnt vedrørende AP. nr. 260 tale om en anbringelse den 9. juni 2000. De to forudgående anbringelser, AP. nr. 258 og 259, (og de tre efterfølgende) fandt sted den 10. juni 2000.

Jeg beder om politimesterens bemærkninger hertil.

Da der ikke er gjort notat om tilsyn i sagen AP. nr. 260, indgår den ikke i gennemgangen nedenfor.

Notat om tilsyn er foretaget ved angivelse af initialer og klokkeslæt for tilsynet.

Kun i de syv tilfælde hvor tidspunktet for indsættelse i detentionen er angivet, er det muligt at se om første tilsyn efter indsættelsen er sket inden for 30 minutter. Ved min vurdering af om første tilsyn i de øvrige tilfælde er sket i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4, er jeg gået ud fra at anbringelse i detentionen normalt sker forholdsvis kort tid efter fremstillingen for vagthavende og visitation (i de syv tilfælde hvor tidspunktet for detentionsanbringelsen fremgår, er anbringelsen angivet til at være sket fra samtidig med indbringelsen/fremstillingen for vagthavende til op til 10 minutter efter fremstillingen). Det fremgår ikke hvornår der er sket visitation i sagerne, men jeg går ud fra at det er sket (og normalt sker) umiddelbart efter fremstillingen. Jeg har således taget hensyn til at der medgår tid til visitation.

I to tilfælde ligger første noterede tilsyn ifølge tilsynsnotaterne henholdsvis fem og to minutter før tidspunktet for henholdsvis indbringelsen og fremstillingen for vagthavende (AP. nr. 262 og 286). Disse tilsyn indgår ikke i min gennemgang for så vidt angår første tilsyn efter anbringelsen. Jeg anser således de næste tilsyn som første tilsyn efter anbringelsen i detentionen.

I yderligere to tilfælde (AP. nr. 275 og 290) er første tilsyn henholdsvis tidsmæssigt sammenfaldende med indsættelsen i detentionen og fem minutter efter indsættelsen. De indgår heller ikke i gennemgangen som første tilsyn, dvs. at næste noterede tilsyn i denne sammenhæng anses som første tilsyn.

I 11 tilfælde fandt første tilsyn herefter sted mellem 15 og 30 minutter efter enten indbringelsen (i et tilfælde – AP. nr. 268 – hvor tidspunktet for fremstillingen ikke fremgår), fremstillingen for vagthavende eller detentionsanbringelsen.

I to tilfælde er første tilsyn sket henholdsvis 35 og 40 minutter efter henholdsvis detentionsanbringelsen og indbringelsen (sidstnævnte er AP. nr. 262, hvor kun initialerne på vagthavende, men ikke tidspunktet for fremstillingen for denne fremgår). Da

der i det første tilfælde alene er tale om en mindre overskridelse, lægger jeg til grund at første tilsyn er sket i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4. I det sidstnævnte tilfælde lægger jeg – henset til anvendelse af tid til fremstilling for vagthavende og visitationen – også til grund at første tilsyn er sket i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4.

I fire tilfælde (AP. nr. 272, 301, 263 og 264) er der gået 50 til 55 minutter fra henholdsvis detentionsanbringelsen (AP. nr. 272) og fremstillingen (de øvrige) til det første tilsyn. Jeg må umiddelbart lægge til grund at der for sagerne AP. nr. 301, 263 og 264 også er forløbet længere end 30 minutter fra indsættelsen i detentionen til første tilsyn.

I de to sidste tilfælde er første tilsyn ifølge noteringerne sket henholdsvis en time og 15 minutter (AP. nr. 258) og halvanden time (AP. nr. 261) efter fremstillingen.

Det er beklageligt at første tilsyn efter indsættelsen i detentionen i de seks sidstnævnte tilfælde (tilsyneladende) ikke er sket i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4.

I to tilfælde er notat om første og senere tilsyn ført med højst 30 minutters interval.

I yderligere syv tilfælde er der mellem nogle tilsyn gået 35 til 45 minutter mens øvrige tilsyn har været ført med højst 30 minutters intervaller. I de fleste af disse tilfælde er det kun få tilsyn der er foretaget med intervaller længere end 30 minutter (ét tilsyn ud af otte i AP. nr. 292, 295 og 296, ét tilsyn ud af 25 i AP. nr. 305, to tilsyn ud af 13 i AP. nr. 301 og tre tilsyn ud af 24 i AP. nr. 275) mens der i et enkelt tilfælde (AP. nr. 272) er gået længere end 30 minutter mellem de fleste tilsyn (otte ud af 10).

I et andet tilfælde (AP. nr. 286) gik der 35 til 50 minutter mellem 11 ud af 14 tilsyn.

I de resterende ni tilfælde er der ligeledes i flere tilfælde 35 til 50 minutter mellem tilsynene, men herudover er der i samtlige disse tilfælde i ét og ved to anbringelser i to tilfælde gået længere end en time.

I AP. nr. 258 er fem ud af syv tilsyn sket med intervaller længere end 30 minutter, heraf har der i to tilfælde været tale om intervaller på henholdsvis godt en time og godt en time og 15 minutter. I AP. nr. 259 er ni ud af 13 tilsyn sket med intervaller længere end 30 minutter, heraf er der i et tilfælde tale om et interval på en time og 55 minutter. I AP. nr. 261 er fire ud af seks tilsyn sket med intervaller længere end 30 minutter, heraf i der et tilfælde tale om godt et interval på en time. I AP. nr. 262 er 11 ud af 14 tilsyn sket med intervaller længere end 30 minutter, heraf har der i to tilfælde været tale om intervaller på henholdsvis godt en time og godt en time og 15 minutter.

Alle de fire netop ovenfor nævnte tilfælde vedrører anbringelser den 10. juni 2000. I de to første tilfælde skete første tilsyn i begge tilfælde kl. 02.52 mens første tilsyn i de to øvrige tilfælde skete henholdsvis kl. 04.00 og kl. 04.45. I de to første tilfælde er der sammenfald mellem tidspunkterne for de seks første tilsyn (til og med kl. 05.35), og på nær i et tilfælde er det den samme person der har foretaget tilsynene begge steder. Henholdsvis de sidste fire og de sidste tre af disse tilsyn er ligeledes sammenfaldende med henholdsvis de første fire og de første tre tilsyn i AP. nr. 261 og 262. Fra tilsynet kl. 05.35 i de fire tilfælde gik der i AP. nr. 258 og 262 godt en time til næste tilsyn (kl. 06.39) mens der i de to andre tilfælde (AP. nr. 259 og 261) kun gik 25 minutter (kl. 06.00). I AP. nr. 259 er næste tilsyn efter kl. 06.00 sket kl. 07.55 mens næste tilsyn i AP. nr. 261 er kl. 06.39. Kl. 07.55 er der sket tilsyn med samtlige fire detentionsanbragte ved den samme person. Herefter er der ikke sket yderligere tilsyn i AP. nr. 258 og 261, men derimod i de to øvrige tilfælde.

Jeg anmoder om oplysning om hvorfor der ikke i forbindelse med tilsyn kl. 06.00 med de detentionsanbragte i sagerne AP. nr. 259 og 261 samtidig skete tilsyn med de to andre detentionsanbragte, og hvor-

for der ikke i forbindelse med tilsyn kl. 06.39 i sagerne AP. nr. 258, 261 og 262 samtidig skete tilsyn med den detentionsanbragte i sagen AP. nr. 259.

AP. nr. 263 og 264 vedrører ligeledes anbringelser den 10. juni 2000, men fra et senere tidspunkt. I begge tilfælde var der i alt 11 tilsyn inklusiv det første tilsyn, der i begge tilfælde fandt sted kl. 16.40. Henholdsvis tre og fem ud af de ti efterfølgende tilsyn skete med intervaller længere end 30 minutter, og i begge tilfælde gik der en enkelt gang mellem to tilsyn godt en time. Der er sammenfald mellem de seks første tilsyn (til og med tilsyn kl. 19.50). I AP. nr. 263 er næste tilsyn herefter kl. 20.15 mens det er kl. 20.40 i AP. nr. 264, og tilsynene er sket ved forskellige personer. Bortset fra kl. 21.40 er der ikke i øvrigt sammenfald mellem de resterende tilsyn. Selvom tilsynene kl. 21.40 er tidsmæssigt sammenfaldende, blev de foretaget af forskellige personer.

Jeg beder også her om oplysning om hvorfor der ikke kl. 20.15 blev foretaget tilsyn af begge de detentionsanbragte.

AP. nr. 266 og 268 vedrører anbringelser den næste dag, den 11. juni 2000. Her var der også i begge tilfælde tale om i alt 11 tilsyn, og første tilsyn fandt sted henholdsvis kl. 04.00 og 03.30 (og andet tilsyn i denne sag kl. 04.00). Henholdsvis ni og seks ud af de ti efterfølgende tilsyn skete med intervaller længere end 30 minutter, i begge tilfælde gik der mellem to tilsyn ca. en time og 20 minutter. Foruden kl. 04.00 er der seks tilsyn der er sammenfaldende (fra kl. 05.40 til og med 09.55). Næste tilsyn er i begge tilfælde så vidt ses herefter (af samme person) noteret kl. 10.35, men rettet i sidstnævnte tilfælde til kl. 10.15 (den pågældende blev løsladt kl. 10.20). Efter kl. 04.00 skete der i AP. nr. 266 tilsyn kl. 04.35 mens der i AP. nr. 268 først skete tilsyn kl. 04.55 (ved en anden person) og herefter henholdsvis kl. 05.00 og 05.25.

Også her beder jeg om oplysning om hvorfor der ikke kl. 04.35 var tilsyn med begge de detentionsanbringte.

I AP. nr. 279 (vedrørende en anbringelse den 17. juni 2000) skete 12 ud af 17 tilsyn med intervaller længere end 30 minutter, og i et tilfælde var der tale om et interval på en time og 20 minutter mellem to tilsyn.

Idet jeg umiddelbart må lægge til grund at der – i hvert fald for de fleste tilfældes vedkommende – ikke har været særlige omstændigheder til hinder for tilsyn med 30 minutters interval, og at der er gjort noget om de tilsyn der faktisk har været foretaget, må jeg anse det for beklageligt at der for over halvdelen af anbringelsernes vedkommende, og ved de fleste af dem flere gange i løbet af anbringelsen, er gået (væsentligt) længere tid end 30 minutter mellem tilsyn, herunder i 11 tilfælde mere end en time mellem to tilsyn.

Løsladelsestidspunktet er som nævnt ovenfor angivet i alle sager på nær en (AP. nr. 264). Rubrikken om overførsel til kriminalpolitiet eller andre er derimod ikke udfyldt i nogen af sagerne, og det nedenfor anførte bygger derfor på oplysningerne om løsladelsestidspunktet.

I sagen AP. nr. 264 er det på grund af den manglende angivelse af løsladelsestidspunkt ikke muligt at se hvordan tilsyn har været i den sidste del af detentionsanbringelsen. (Sidste tilsyn ud af 11 i denne sag fandt sted kl. 22.30.) Denne sag indgår derfor ikke i de følgende, der således omfatter 18 anbringelser.

Med hensyn til vurdering af sidste tilsyn i forhold til løsladelsen (i de øvrige sager) er jeg opmærksom på at der fra det tidspunkt da den pågældende udtages af detentionen, og til vedkommende løslades, medgår tid til udlevering af eventuelle fratagne effekter og penge mv. og til eventuel afhøring.

I seks tilfælde er løsladelse sket inden for 35 minutter efter det sidst noterede tilsyn. I yderligere et tilfælde er løsladelse sket 50 minutter efter sidste tilsyn.

I otte tilfælde (AP. nr. 259, 266, 292, 263, 296, 279, 290 og 295) er der gået fra en time til knap to en halv time mellem det senest noterede tilsyn og det angivne løsladelsestidspunkt. I de sidste tre tilfælde er der gået henholdsvis tre en halv time (AP. nr. 258), fire timer og et kvarter (AP. nr. 261) og fem timer og 20 minutter (AP. nr. 275) mellem det senest noterede tilsyn og det angivne løsladelsestidspunkt.

Jeg anmoder politimesteren om en udtalelse om hvorvidt der har været forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4, i den sidste del af anbringelsen indtil løsladelsen i disse 11 sager.

I et tilfælde (AP. nr. 305) er det noteret at der skulle ske skærpet tilsyn. Lægen har under rubrikkerne til angivelse af henholdsvis eventuelle sygdomme og medicinbehov skrevet henholdsvis "Hjertet?" og "Nitroglycerin?", og under hans bemærkninger er det ligeledes anført at den pågældende skulle have nitroglycerin ved behov. Der skete i alt 26 tilsyn, og de første seks skete med 25 minutters interval mens de øvrige på nær i ét tilfælde skete med (præcis) 30 minutters interval. I det ene tilfælde var der tale om et interval på 40 minutter.

Jeg anmoder politimesteren om oplysning om den fremgangsmåde der skal følges ved beslutning om skærpet tilsyn.

Der er ikke i nogen af sagerne i forbindelse med tilsynsnotatet gjort notat om den indsattes tilstand, men i flere tilfælde er der gjort notat om andre forhold (f.eks. skader).

2.6.

Efter kundgørelsens § 18 skal tidspunktet for løsladelse fremgå af anholdelsesprotokollen. Løsladelsestidspunktet fremgår som tidligere nævnt af anholdelsesrapporten i alle tilfælde på nær et. Jeg går ud fra at løsladelsestidspunktet i samtlige tilfælde (til lige) fremgår af selve anholdelsesprotokollen som nu er en elektronisk protokol i politiets sagsstyringssystem (POLSAS).

2.7.

Efter § 19 i kundgørelsen skal den pågældende inden han/hun forlader politistationen, vejledes om mulighederne for alkoholafvænnning og -behandling. Rigspolitichefen har udarbejdet en pjece herom der er omtalt i Rigspolitichefens cirkulæreskrivelse af 24. november 1987.

Justitsministeriet har i en udtalelse af 1. september 1998 i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning oplyst at der kan være behov for en revision af Rigspolitichefens pjece (der er fra oktober 1987), og at ministeriet vil tage spørgsmålet herom op over for Rigspolitichefen.

Efter bestemmelsen i § 19 har politiet en forpligtelse til at vejlede alle detentionsanbragte om mulighederne for alkoholafvænnning og -behandling. Vejledning vil kunne ske mundtligt og/eller skriftligt (ved udlevering af den nævnte pjece eller andre pjecer om spørgsmålet).

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt i form af udlevering af en pjece.

I Politimesteren på Bornholms Politimestermeddelelse 4/99 er det gentaget at vedkommende skal vejledes om mulighederne for alkoholafvænning og -behandling. Det er endvidere angivet at dette skal ske (både) mundtligt og ved udlevering af pjece, og at der skal foretages afkrydsning på anholdelsesrapporten.

På anholdelsesrubrikken er der i forbindelse med rubrikkerne vedrørende løsladelse (på bagsiden) mulighed for ved afkrydsning af ”ja” eller ”nej” at angive om vedkommende har fået udleveret vejledning/pjece om alkoholrådgivning.

(Der er endvidere i fjerde afsnit til slut (på forsiden) mulighed for svar ved afkrydsning på spørgsmålet om der er givet mundtlig eller skriftlig vejledning, men jeg går ud fra at det sigter til vejledningen til anholdte og således ikke har noget med vejledning om alkoholafvænning og -behandling at gøre.)

Til orientering kan jeg oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning anførte at det – ligesom med hensyn til spørgsmålet om lægetilsyn – efter min opfattelse vil være hensigtsmæssigt at der også gøres notat om vejledning efter kundgørelsens § 19. Jeg anførte endvidere at dette kan ske i forbindelse med det notat der efter kundgørelsens § 18, 2. pkt., skal gøres om løsladelsestidspunktet (som det, for så vidt angår detentionen på politigården i Rønne, allerede sker i dag for så vidt angår udlevering af vejledningen).

Jeg henstillede til Justitsministeriet også at overveje at indføre notatpligt vedrørende dette forhold. Jeg udbad mig underretning om hvad der videre skete i den anledning.

Justitsministeriet har efter drøftelserne med bl.a. Rigspolicehøveden herefter taget initiativ til at der ved revisionen af kundgørelsen også indføres krav om notat vedrørende dette forhold.

Jeg har i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning taget det oplyste til efterretning.

Under inspektionen blev det som anført under pkt. 1 oplyst at alle detentionsanbragte mundtligt vejledes om mulighederne for alkoholafvænning og -behandling, og at pjecen herom tilbydes alle detentionsanbragte.

Det fremgår ikke i noget tilfælde at der er sket mundtlig vejledning om alkoholafvænning og -behandling, men jeg går på baggrund af det under inspektionen oplyste ud fra at det er sket.

I to tilfælde (AP. nr. 286 og 295) er det ved afkrydsning af ”ja” angivet at pjecen om alkoholrådgivning er udleveret. I yderligere et tilfælde (AP. nr. 272) er det under bemærkninger angivet at ”vejledning” er udleveret, men det fremgår ikke om der er tale om vejledningen til anholdte eller pjecen om alkoholrådgivning. Jeg går ud fra at det er pjecen om alkoholrådgivning.

Det er ikke ved afkrydsning af ”nej” i noget tilfælde angivet at de pågældende ikke har fået vejledningen udleveret.

Det er beklageligt at der i langt de fleste tilfælde ikke er sket afkrydsning i overensstemmelse med politimesterens meddelelse 4/1999.

I de tilfælde hvor der hverken er sket afkrydsning af ”ja” eller ”nej”, fremgår det ikke om dette skyldes at spørgsmålet om udlevering af pjecen ikke har været overvejet eller om pjecen er tilbudt udleveret, men er afslået. Ud fra det under inspektionen oplyste må jeg gå ud fra at pjecen i disse tilfælde er tilbudt udleveret (men at den pågældende ikke har ønsket at modtage den).

Hvis pjecen er tilbudt udleveret, men nægtet modtaget, bør det efter min opfattelse fremgå, eventuelt blot ved afkrydsning i ”nej”. Idet jeg går ud fra at politimesteren indskærper pligten i politimestermeddelelsen til afkrydsning med hensyn til spørgsmålet om udlevering af pjecen, og da der i forbindelse med revision af kundgørelsen vil blive indført en notatpligt med hensyn til spørgsmålet om vejledning om alkoholfvænnings- og -behandling, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

3. Opfølgning

Jeg beder om at politimesterens udtalelser mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet, som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren på Bornholm, Justitsministeriet og Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef
Lennart Frandsen